

1. Sammenfatning af Nordiska genresursrådets arbejdsprogram 2006

Det overordnede målet for Nordiska genresursrådet er at udgøre et forum for strategisk diskussion av spørgsmål rørende genetiske resurser og dermed bidrage til opfølgningen av den reviderede strategien for "Bæredygtig udvikling - en ny kurs for Norden"

(http://www.norden.org/baeredygtig_udvikling/sk/revideret_strategi.asp), samt til opfølgningen av de målsætninger som faststilles i sektorernes handlingsprogram samt strategier for perioden 2005 - 2008;

- Miljøhandlingsprogrammet (<http://www.norden.org/pub/miljo/miljo/sk/ANP2004796.pdf>)
- Handlingsprogrammet for fiske, jord- og skogsbrug samt livsmedel (<http://www.norden.org/pub/miljo/jordogskov/sk/ANP2005708.pdf>)
- Strategien for genetiske resurser for fiske, jordbrug, skogsbrug og livsmedel i Norden (<http://www.norden.org/pub/miljo/jordogskov/sk/ANP2005709.pdf>.)

Nordiska genresursrådets arbejdsprogram for 2006 omfatter både opfølgning av redan tidligere igangsatt verksamhet samt några nya ämnesområden.

Genetiskt modifierade organismer (GMO)

- Ny verksamhet. Utarbetande av en policy for hantering av GMO material i Nordiska genbanken. Problematiken kring detta har många aspekter, dels hur förhålla sig till lagring av GMO material i NGB, dels hur förhålla sig till eventuellt önskad införing av GMO i NGB. Med en policy på plats vore nästa steg att besluta om nödvändiga riktlinjer for genbanken i enlighet med policyn. Utgångspunkten for policyarbetet bör vara rådande lagstiftning i de nordiska länderna, kompetens på området for lagringsförhållanden, förnyelsepraxis rørende GMO, testning och spridning av GMO for att tillrättalägga ett ökat nyttjande av materialet i genbanken. Frågan är mycket aktuell, inte bara i nordiskt sammanhang men även vad gäller materialet i internationella genbanker. Nordiska genresursrådet föreslår därför att en ad hoc grupp tillsätts med juridisk, (ekonomisk ?) och bioteknologisk expertis i syfte att i samarbete med NGB utarbeta en GMO policy. Policyn skulle utgöra ett underlag for eventuella mer specifika, tekniska riktlinjer for hantering av GMO material i genbanken.
- Nordiska bidrag vad gäller gränsöverskridande förflyttning av GMO, anknutet till implementeringen av Cartagena-protokollet om biosäkerhet (<http://www.biodiv.org/biosafety/default.asp>) speciellt vad gäller metoder for riskbedömning och regler for ansvar och ersättning for skador som uppkommit p.g.a GMO.
- Fortsatta diskussioner och samarbete med MiFi rørende GMO fisk.

Tillgång till genetiska resurser och en rättvis fördelning av den nytta som uppkommer från användning av resurserna (Access and benefit-sharing, ABS)

- Ny verksamhet. Arbete for att utreda vad en skälig och rättvis fördelning av den nytta som uppkommer från användningen av genetiska resurser innebär och mekanismer for att uppnå detta. Skälig och rättvis fördelning av nyttan från användningen av genetiska resurser är en av Biodiversitetskonventionens tre målsättningar och Bonn-riktlinjerna om tillgång till genetiska resurser och en rättvis fördelning av den nytta som uppkommer från användning av resurserna är ett viktigt instrument for att uppnå detta. Det råder for tillfället ovisshet om värdet av denna nytta och projektet syftar till att peka på metoder och metodik for att mäta dessa värden och hur prissättning av användningen av genetiska resurser kunde utformas. Vidare bör man se på mekanismer for att uppnå rättvis fördelning av nyttan både i form av monetära och icke-monetära termer.

- Det danska ordförandeskapet kommer att i slutet av 2005 arrangera en workshop för nordiska användare av genetiska resurser i syfte att informera om bl.a. nationell implementering av det internationella regelverket (CBD, FAO) på ABS området. Avsikten är att följa upp resultaten från denna workshop genom att arrangera ett side – event på det fjärde mötet för Ad Hoc Open-ended Working Group on Access and Benefit-sharing, 30 January - 3 February 2006 Granada, Spain.
- Uppföljning av ministerdeklarationen om rättigheter och tillträde till genetiska resurser 2003 (<http://www.norden.org/pub/miljo/jordogskov/sk/ANP2004745.pdf>)

Indikatorer för genetisk diversitet

- Arbete för att utveckla indikatorer för genetisk diversitet har pågått under ett par år inom ramarna för NGRs verksamhet. Detta arbete kommer att följas upp under 2006.

2. Opfyldelse af MHP's mål, aktiviteter og forventet resultat

Nordiska genresursrådets arbetsprogram för 2006 förhåller sig till målsättningarna i Miljöhandlingsprogrammet 2005 – 2008 enligt följande.

Arbetet om tillgång till genetiska resurser och en rättvis fördelning av den nytta som uppkommer från användning av resurserna är ett led i implementeringen av miljöhandlingsprogrammets målsättningar om genetiska resurser

"De nordiske lande vil bevare og anvende de genetiske ressourcer på en bæredygtig måde samt fremme en global retfærdig fordeling af nytten af de genetiske ressourcer."

- Styrkelse af implementeringen af internationale aftaler og skridt til at sprede information om disse aftaler.
- Indspil til forhandlinger i Biodiversitetskonventionen (CBD), FN's fødevarer- og landbrugsorganisation (FAO) og EU vedrørende adgang til og udbyttefordeling af genetiske ressourcer.
- Opfølgning af den nordiske ministererklæring fra 2003 om adgang og rettigheder til genetiske ressourcer."

Arbetet med att utveckla indikatorer för genetiska resurser förhåller sig till MHPs målsättning om att utarbeta "Forslag til indikatorer for genetiske ressourcer såvel i jord- og skovbrug som i den vilde natur."

Arbetsprogramdelen rörande GMOer är en direkt uppföljning av miljöhandlingsprogrammets målsättningar om GMO'er: *Der skal tages hensyn til Nordens økologiske, forvaltningsmæssige og kulturelle særegenheder ved udvikling og anvendelse af regler for biosikkerhed og risikovurdering i forbindelse med forskning og produktion i fuld skala af genetisk modificerede organismer (GMO'er).*

- Samordne de nordiske myndigheders arbejde med biosikkerhed og risikovurdering i forbindelse med tilladelser og tilsyn med forskning og produktion af genetisk modificerede organismer.
- Nordiske indspil vedrørende grænseoverskridende anvendelse af levende, modificerede organismer, GMO'er
- Gennemførelse af Cartagena-protokollen, som f.eks. omfatter mærkning og identifikation af GMO'er.
- Problemstillinger knyttet til sameksistens, hvor GMO'er og konventionelle sorter dyrkes side om side.

3. Gruppens konkrete aktiviteter som skal forelægges EK-M og MR-M

I enlighet med sitt mandat skall Nordiska genresursrådet vara ett rådgivande organ till ministerrådet via ämbetsmannakommitténivån i frågor av strategisk betydelse. P.g.a av detta förväntas resultat och slutsatser från de utrednings- och övriga aktiviteter som genresursrådet bedriver i form eller annan behandlas på ämbetsmanna- och/eller ministerrådsnivå. Särskilt frågeställningar i anknytning till GMO och biosäkerhet samt uppföljningen av ministerdeklarationen om rättigheter och tillgång till genetiska resurser förväntas vara uppe för diskussion på ämbetsmanna- och ministernivå under 2006.

4. Gruppens konkrete indspil til internationale forhandlinger

Merparten av NGRs verksamhet har en internationell och europeisk dimension. Såsom indikerats ovan kommer verksamhetsresultaten att användas – främst - i internationella förhandlingar inom ramarna för CBD och FAO samt EU.

5. Informationsvirksomhed

Det finns ett omfattande behov av att öka kunskaperna och insikterna om betydelsen av genetiska resurser bland beslutsfattare, intresseorganisationer och företrädare för näringslivet. Informations- och kunskapsspridning kommer att vara en av målsättningarna för den kommande perioden. Nordiska genresursrådet deltar i uppföljningen av Kommunikationsstrategin om bärkraftig förvaltning av genetiska resurser som godkändes hösten 2004. Sekreteraren är medlem av den koordinerande informationsgrupp som tillsatts för uppföljning av Kommunikationsstrategin. Informationsspridningen förväntas fokuseras på det internationella regelverket för tillträde till genetiska resurser och fördelning av nyttan från dessa och

riltsas gentemot förhandlingar i internationella fora ss. CBD COP 8 och FAO samt till nordiska användare av genetiska resurser.

6. Samarbejde med andre grupper og sektorer

Under de senaste åren har arbetet i rådet riktat in sig på aktivt tvärssektoriellt samarbete mellan bl.a. jordbruks-, skogsbruks-, miljö- livsmedels- och fiskesektorerna. Det tvärssektoriella samarbetet kommer även under 2006 att utgöra en av grundpelarna i Nordiska genresursrådets verksamhet.

Viktiga samarbetspartners i de olika projekten är:

Genetiskt modifierade organismer (GMO): Nordiska genbanken, Nordiska natur-, friluftslivs- och kulturmiljögruppen; Nordiska genbanken för husdjur och skogsgenetiska nätverket, projektet om biosäkerhet, Miljö- och fiskerigruppen

Tillgång till genetiska resurser och en rättvis fördelning av den nytta som uppkommer från användning av resurserna (Access and benefit-sharing, ABS);

Nordiska genbanken, Nordiska natur-, friluftslivs- och kulturmiljögruppen; Nordiska genbanken för husdjur och skogsgenetiska nätverket samt projektet om biosäkerhet; Styrgruppen för miljöstrategier i jord- och skogsbruk, Miljö- och fiskerigruppen

Indikatorer för genetisk diversitet: Nordiska genbanken, Nordiska natur-, friluftslivs- och kulturmiljögruppen, Styrgruppen för miljöstrategier i jord- och skogsbruk, Nordiska miljödatagruppen, Nordiska genbanken för husdjur och skogsgenetiska nätverket.

7. Projektkatalog

Information om Nordiska genresursrådets verksamhet finns på <http://www.norden.org/genresursradet/sk/index.asp>.

8. Gruppens sammensætning

Norge (ordförandeland 2006):

Grethe – Helene Evjen, Landbruks- og matdepartementet
Birthe Ivars, Miljødepartementet

Danmark

Morten Damkjaer Nielsen, Fødevareministeriet
Hans-Erik Svart, Skov og naturstyrelsen

Finland

Elina Nikkola, Jord- och skogsbruksministeriet
Marina von Weissenberg, Miljöministeriet

Island

Árni Bragason, Umhverfisstofnun, Environment and Food Agency
Þorsteinn Tómasson, Landbúnaðarráðuneyti / Ministry of Agriculture

Sverige

Ingela Byfors, Lantbruksdepartementet
Mette Svejgaard, Naturvårdsverket

9. Budget for arbejdsprogram

Skema 1: Oversigt over ansøgte budgetmidler i 2006 fordelt på bevillingsmyndighed

Bevillingsmyndighed	DKK	Bemærkninger
NMRS miljø	200.000	
NMRS sektor, f.eks. fisk, økonomi, energi m.m.	200.000	
Overførte frie midler fra 2005	-	
Sum (midler til rådighed 2006)	400.000	

Skema 2: Oversigt over budgetterede midler til aktiviteter/projekter i 2006

NB! Nordiska genresursrådets budget har sedan dess tillkomst omfattat kostnader för en halvtidssekreterare samt i begränsad utsträckning medel för den löpande verksamheten. Således har NGR inga egentliga budgeterade medel för projekt och utredningar. Om medel för projekt/utredningsverksamhet har ansökts skilt från sektorerna.

1. Aktiviteter/projekter	2. Overførte kontraktbundne midler fra forrige år	3. Budgetterede midler for 2006	4. Arbejdsgruppernes planlagte bevilling 2007	5. Bemærkninger
X projekt/aktivitet				
Y projekt/aktivitet				
Frie midler				
Sum	I alt XXX DKK	I alt XXX DKK (sum som skema 1)	I alt XXX DKK	XX % Norden XX % EU XX % Nærområdet

Skema 3. Oversigt over sekretariatsmidler i 2006

Anvendelse af midler	DKK	Bemærkninger
Løn	200 000	Inklusive socialavgifter
Rejser	100 000	
Administration	20 000	
Øvrige	80 000	Möten, informationsspredning
Total	400 000	